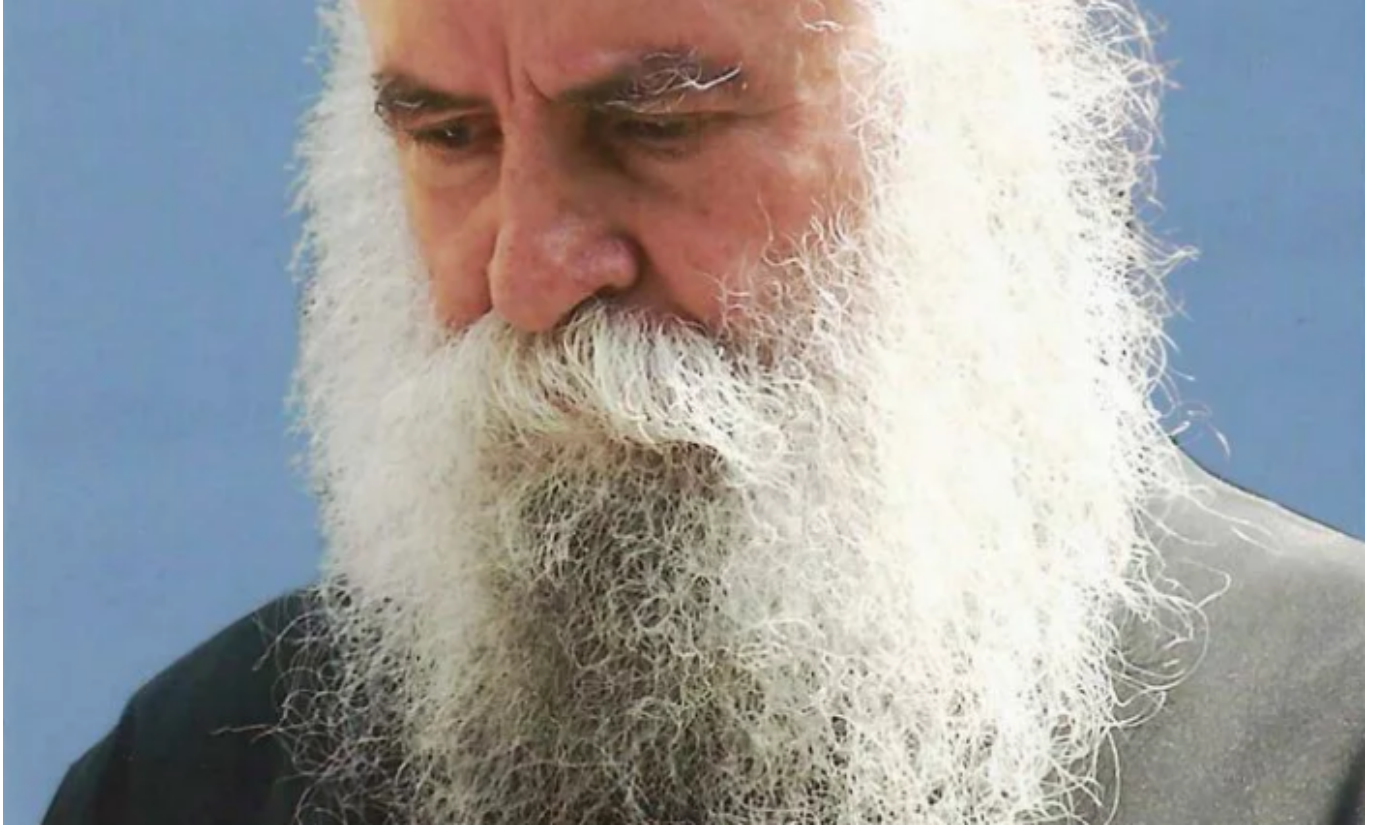

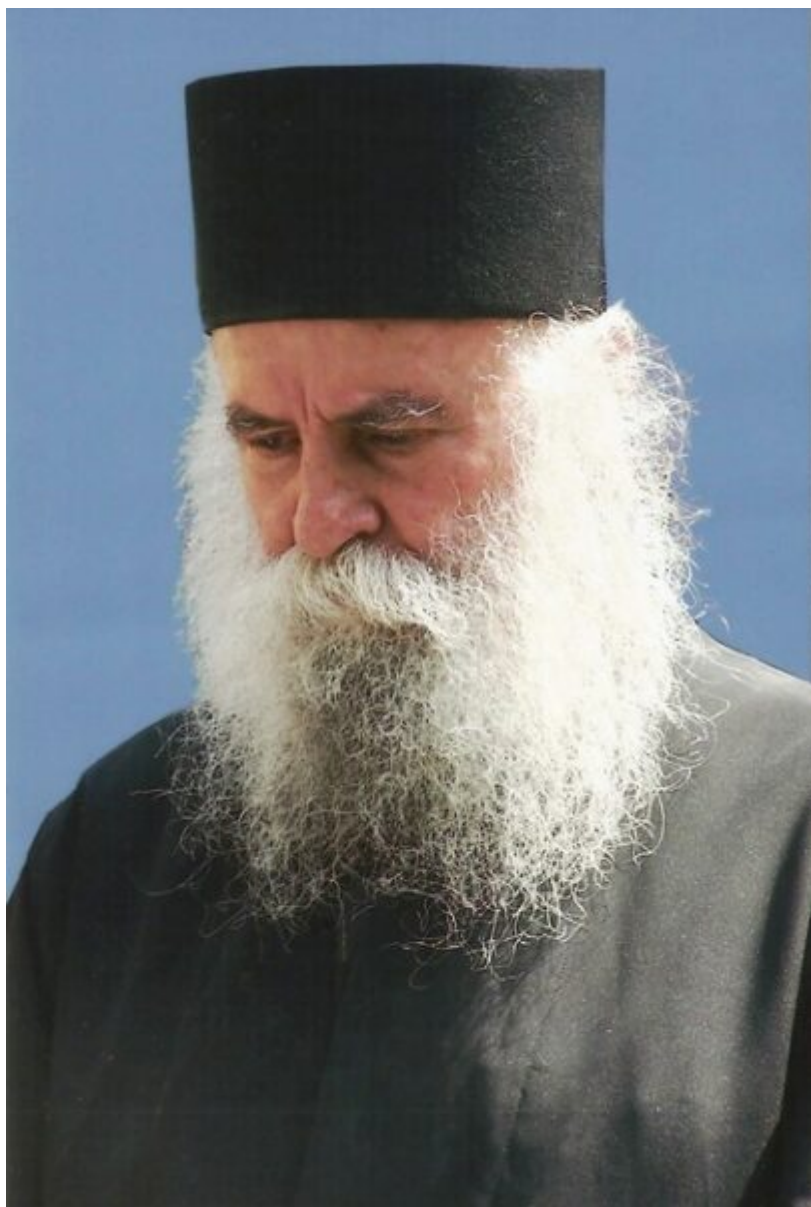
Σαν σήμερα κοιμήθη ο Γέροντας των Πολυτέκνων

/ [Επικαιρότητα](#)

Για τον μακαριστό π. Νικόδημο Μπιλάλη, Ιδρυτή της Πανελλήνιας Ένωσης Φίλων των Πολυτέκνων, τον «Γέροντα των Πολυτέκνων», τον «παππούλη», όπως τον αποκαλούσαν, έχουν γίνει από την κοίμησή του (4η Ιουνίου 2014) πολλές αναφορές στο Περιοδικό της Π.Ε.ΦΙ.Π., στο δικό του Περιοδικό, γιατί δική του ήταν η σύλληψη της ιδέας αλλά και η υλοποίηση της (το 1ο Φυλλάδιο κυκλοφορήθηκε το 1978), καθώς, έως και την κοίμησή του, είχε εκδόσει 141 τεύχη, ως συντάκτης και επιμελητής του.

Εδώ, στη μνήμη του παππού, επιλέχθηκε ένα κείμενο το οποίο γράφτηκε πριν περίπου από 50 χρόνια, όταν ο π. Νικόδημος ήταν λαϊκός. Ο τότε Βασίλειος είχε μεταφράσει και σχολιάσει τον σπουδαίο λόγο του Αγίου και Μεγάλου Βασιλείου: «Πρὸς τοὺς Νέους, ὅπως ἂν ἐξ Ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων» (PG 31, 563-590). Το κείμενο που παρατίθεται από το περιοδικό της Π.Ε.ΦΙ.Π. (Οκτώβριος – Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2019) είναι απόσπασμα από τα Προλεγόμενα του π. Νικοδήμου.

Μέγας Βασίλειος: «Τὸ μυρίπνοο ἄνθος τοῦ Παραδείσου»!

Μεγάλου Βασιλείου, «Πρὸς τοὺς Νέους ὅπως ἂν ἐξ Ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων»,
Εἰσαγωγή-Κείμενο-Μετάφραση-Σχόλια ὑπὸ τοῦ Βασιλείου Γ. Μπιλάλη, θεολόγου

καθηγητοῦ, ἐκδ. «Γρηγόρη», Ἀθήνα 1966 (σ.σ. 128). Τό ἀπόσπασμα αὐτό βρίσκεται στίς σελ. γ´-δ´. 6

Ἀνάμεσα στά «μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου» τῆς Ἐκκλησίας, «τῶν ἁγίων Πατέρων τὸν χορόν», ἀναμφισβήτητα ὁ Μ. Βασίλειος εἶναι ὁ πάλλευκος κρίνος καὶ «τῆς ροδωνιάς τό ἄνθος» (=τῆς τριανταφυλλιᾶς τό λουλούδι)· ἢ, ὀρθότερα, ὁ ἴδιος καὶ μόνος εἶναι ἕνας γοητευτικός «λειμών», μέ χαρακτηριστικό του βέβαια καὶ τὴν ὁμορφὴ ἀνθοφορία, ἀλλὰ προπάντων μέ τῶν «φυτῶν οἰκείαν ἀρετὴν τοῖς καρποῖς βρύειν ὠραίοις» (τῶν φυτῶν ἡ τελειότης στό εἶδος τους εἶναι νά βγάζουν ὠραίους καρπούς).

Εἶναι εὐτύχημα πού εἰδικά γιὰ τό Μ. Βασίλειο ὑπάρχουν καὶ στήν ἑλληνικὴ γλῶσσα, πού τόσο ἐκεῖνος ἐτίμησε κι ἐξύψωσε, ἀρκετές μελέτες καὶ ἐργασίες μέ καθαρά ἐπιστημονικὸ χαρακτῆρα ἢ καὶ ἐκλαϊκευτικό. Εἶναι ὥστόσο πολὺ λίγες οἱ ἐργασίες πού θά μπορούσαν νά κάμουν γνωστὸ καὶ προσιτὸ τὸν «Προστάτη τῆς Παιδείας» στοὺς «προστατευομένους» του, τοὺς μαθητὲς καὶ σπουδαστὲς. Στόν πανεπιστημιακὸ χῶρο δέν εἶναι ἀσυνήθιστο φαινόμενο φοιτητὲς νά γνωρίζουν μέχρι τὴν ἡμέρα τῶν ἐξετάσεων μόνο «ἐξ ὀνόματος» τὸν καθηγητὴ τους καὶ ἀντίστροφα· ὑποτίθεται πάντως πὼς τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ φοιτητὴς ἔχει, ἔστω καὶ πρόχειρα, μελετήσει τό μάθημα—τὴ «διδασκαλία» τοῦ καθηγητῆ του.

Ἀντίθετα, γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία, πλήν τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας, ἡ «γνωριμία» μέ τοὺς Πατέρες γενικά, ἀλλὰ καὶ εἰδικά τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχες, «τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας» καὶ «οἰκουμενικοὺς διδασκάλους», παραμένει «ψιλῶ ὀνόματι»! Δέν εἶν' ἀπλῶς κρίμα, ἀλλ' εἶναι δυστύχημα μέ βαρεῖες συνέπειες γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ τὴν Πατρίδα ἢ ἄγνοια τῶν Πατέρων.

Τὰ «ἑλληνικά ἰδανικά» μόνον τους, ὅσο κι ἂν εἶναι «τίμια», χωρισμένα ἀπὸ τό θρησκευτικὸ βάθος καὶ τὴν πνοή του, μπορεῖ νά «μορφώνουν» σ' ἕνα βαθμό, μὰ δέν μποροῦν νά ἐμπνεύσουν ἠθικὸ βίον ἀνώτερο καὶ προπαντός δέν λυτρώνουν. Ἔχουν ἀνάγκη ἀπ' τό «Πνεῦμα τὸ ζωοποιοῦν» (Ἰωάν. 6, 63). Ἄς μᾶς συγχωρήσουν οἱ συνάδελφοι θεολόγοι προπάντων τὴν τροποποίηση κι ἐφαρμογὴ τοῦ «Ἀναβαθμοῦ» καὶ στήν ἑλληνικὴ Γραμματεία: «πατερικῶ πνεύματι πᾶσα γραφὴ ἑλληνικὴ ζωοῦται καὶ καθαίρεται καὶ ὑψοῦται καὶ λαμπρύνεται... μυστικῶς». Κι αὐτὴ τὴ «ζωοποίηση» τὴν ἔκαμαν οἱ Πατέρες καὶ προπάντων οἱ Καππαδόκες...

Ἔτσι, ἕνας Ἑρασμος δέν βρίσκει ἀντάξιο πρὸς τό Μ. Βασίλειο Ἑλληνα ρήτορα γιὰ σύγκριση. Κι ἕνας πάλι ἀπ' τοὺς μεγαλύτερους φιλολόγους καὶ παιδαγωγοὺς τοῦ αἰῶνα μας, ὁ Werner Jaeger*, ἔκαμε ἔργο τῆς ζωῆς του τὴν κριτικὴ ἔκδοση τοῦ ἔργου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μ. Βασιλείου, τοῦ «φιλοσοφικώτερου» τῶν Πατέρων καὶ «μυστικώτατου» Γρηγορίου Νύσσης. Ἄλλωστε, -χιλιοειπωμένο, ἀλλὰ καὶ

μυριοεξαχασμένο!- «πᾶσα γραφή ἑλληνική» μᾶς παραδόθηκε «χειρὶ τῇ τῶν Πατέρων», τῶν παλαιῶν καί τῶν νεωτέρων, τῶν «καλογέρων» βέβαια, πού τόσο «φανατικά», εὐτυχῶς ἀκόμα, κάθονται καί φυλάνε τά χειρόγραφα καί τοὺς κώδικές μας...!

Τό χριστιανικό καί τό πατερικό πνεῦμα ὅμως εἶναι αἰσιόδοξο. Κι ὅταν ἀκόμα «δακρύζη» μπρός στό νεκρό, ὁραματίζεται τήν Ἀνάσταση καί ἀτενίζει τήν αἰωνιότητα. Μέ τέτοιαν ἐλπίδα καί πίστη εἶναι πάντα καιρός καί τά κενά νά πληρώνωνται καί «τοῖς ἔμπροσθεν» νά ἐπεκτεινώμασθε (Φιλιπ. 3, 14).

* Ὁ Βέρνερ Γιαϊγκερ (Werner Jaeger, 1888-1961) ἦταν κλασσικός φιλόλογος, φιλόσοφος τῆς ἱστορίας καί τῆς παιδείας. Ὑπῆρξε ἀρχηγός τῆς κίνησης τοῦ τρίτου ἀνθρωπισμοῦ

[ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 ΤΗΣ Π.Ε.ΦΙ.Π.](#)

Ὅποιος ἐπιθυμεῖ νά γνωρίσει καλύτερα τόν αἰμίνηστο π. Νικόδημο, μπορεῖ νά προμηθευτεῖ ἀπό τήν Π.Ε.ΦΙ.Π. τή σύντομη Βιογραφία του (ΕΠΟ, ἀρ. τ. 143/2014), ἀλλά καί νά τή διαβάσει στό διαδίκτυο (<http://pefip.gr/wp-content/uploads/2014/09/teyxos-143outline1.pdf>)